

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM
2017-03-31
Meddelad i Göteborg

Mål nr
10163-16

KONKURRENSVERKET	
2017 -04- 0 4	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Advokat Måns Ahlquist AB, 559002-0599
Dag Hammarskjölds Torg 9
211 18 Malmö

MOTPART

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag, 556070-5054
Box 1111
405 23 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Advokat Måns Ahlquist AB:s ansökan.

Dok.Id 464800

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag-fredag 08:00-16:00
---	---	--	-----------------------------------	---

BAKGRUND

Göteborgs Stads Upphandlings AB (Upphandlingsbolaget) genomför en upphandling av Juridiska tjänster, dnr 283/15. Upphandlingen omfattar sammanlagt 13 rättsområden och syftar till att ramavtal ska ingås med minst tre advokatbyråer för vart och ett av de rättsområden som har relevans i detta mål. Upphandlingen genomförs i form av förenklat förfarande. Enligt förfrågningsunderlaget ska de anbud antas, som uppfyller kvalificeringskraven och är de ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån de angivna utvärderingskriterierna. Från ramavtalen ska avrop kunna göras av Göteborgs Stad och ett stort antal kringliggande kommuner samt Göteborgsregionens kommunalförbund, ISGR AB, Räddningstjänsten Storgöteborg, Gryning Vård AB och Stiftelsen Göteborgs sjukhem.

Advokat Måns Ahlquist AB (Bolaget) lämnade anbud avseende områdena ”Allmän fastighetsrätt”, ”Offentlig rätt” och ”Upphandlingsrätt och konkurrensrätt”.

Upphandlingsbolaget meddelade tilldelningsbeslut i upphandlingen den 15 september 2016. Av tilldelningsbeslutet framgår att Upphandlingsbolaget avsåg att inom varje avtalsområde teckna kontrakt med alla anbudsgivare vars anbud bedömdes uppfylla de ställda kraven. Det framgår också att Bolagets anbud efter utvärdering rangordnades som nummer tre av åtta godtagna anbud i avtalsområdet ”Allmän fastighetsrätt” och som nummer fyra av sju godtagna anbud i avtalsområdet ”Upphandlingsrätt och konkurrensrätt”. Vidare framgår att Upphandlingsbolaget inte avsåg att teckna kontrakt med Bolaget i avtalsområdet ”Offentlig rätt”.

I en enskild information till Bolaget motiverades beslutet för avtalsområdet ”Offentlig rätt” enligt följande.

”Anbudet uppfyller inte ställda krav avseende referensuppdrag inom aktuellt avtalsområde.

Referensuppdrag 1, nr 9 i uppdragsförteckningen, är ett pågående uppdrag.”

Förvaltningsrättens handläggning

Förvaltningsrätten handlägger detta mål tillsammans med mål nr 10048-16 och 10161-16 som avser samma upphandling. I mål nr 10048-16 är bl.a. avtalsområdet ”Allmän fastighetsrätt” föremål för förvaltningsrättens prövning men i mål nr 10161-16 inget av de områden som ska prövas i förevärande mål.

YRKANDEN M.M.

Vad Bolaget yrkar och anför

Bolaget yrkar i första hand att upphandlingen ska göras om.

I andra hand yrkar Bolaget att förvaltningsrätten ska bestämma att upphandlingen avseende avtalsområdena ”Allmän Fastighetsrätt”, ”Offentlig rätt” och ”Upphandlingsrätt och Konkurrensrätt” får avslutas först sedan rättelse skett. För området ”Offentlig rätt” ska rättelsen bestå i att ny utvärdering av anbuderna görs varvid Bolagets anbud får delta. För områdena ”Allmän fastighetsrätt” och ”Upphandlingsrätt och Konkurrensrätt” ska rättelsen bestå i att ny utvärdering av anbuderna görs varvid Bolagets anbud rangordnas som nummer 1. Bolaget anför sammanfattningsvis följande.

Förfrågningsunderlaget har utformats på ett alltför otydligt sätt och uppvisar stora brister i förutsebarhet och transparens. I praktiken lämnar det därmed Upphandlingsbolaget fri prövningsrätt. Anbudsgivarna har inte haft möjlighet att avgöra vad som ska tillmätas betydelse vid utvärderingen av anbu-

den. Det innebär att det inte går att utvärdera anbuden på ett sätt som leder till ett rättvisande resultat i förhållande till de kriterier som uppställts.

Anbudsutvärderingen har skett på ett bristfälligt, skönsmässigt och icke förutsebart sätt i strid med förfrågningsunderlaget. Det saknas en transparent förklaring och motivering till poängsättningen ifråga. Mot bakgrund av de handlingar som Bolaget har gett in tillsammans med anbudet ska Bolaget tilldelas helt andra och högre poäng än vad som skett. Det måste anses vara ett rimligt krav att en upphandlande myndighet redovisar skälen till poängsättningen vid utvärderingen.

Upphandlingsbolaget har härigenom brutit mot de grundläggande principerna om förutsebarhet/transparens och likabehandling i 1 kap. 9 § LOU. Rättelse av anbudsutvärderingen ska således ske. I avsaknad av motivering till utvärderingen av Bolagets och övriga bolags anbud saknar Bolaget i nuläget möjlighet att närmare precisera sitt yrkande om vari rättelsen ska bestå.

De mervärden som används vid utvärderingen är ”Erfarenhet och Kompetens”, ”Arbetsmetodik och Förhållningssätt” samt ”Relevans och Tydlighet i juridiska frågeställningar”. I tilldelningsbeslutet finns varken någon förklaring eller motivering till Upphandlingsbolagets utvärdering och Upphandlingsbolaget har inte redogjort för varför Bolaget inte rangordnats högre i de aktuella avtalsområdena. Bolaget har haft de prismässigt lägsta anbuden.

Dessutom har Bolagets anbud felaktigt uteslutits från utvärderingen i avtalsområdet ”Offentlig rätt” där det uppfyller samtliga krav i upphandlingen.

Upphandlingsbolaget har angett att referensuppdrag nr 1 är ett *pågående uppdrag*, med hänvisning till uppdragsförteckningen i anbudet. Detta bestrids i sin helhet. I uppdragsförteckningen har som nr 9 angetts uppdrag avseende samma sak, för samma klient men avseende skilda motparter. Det

är således åtskilda uppdrag som utförts varav de senast påbörjade är pågående och de tidigast påbörjade är avslutade.

Av de uppdrag som angetts i de beskrivna referensuppdragen har samtliga varit avslutade. Detta har dock inte särskilt angetts. Upphandlingsbolaget har således felaktigt och i strid med likabehandlingsprincipen uteslutit Bolagets anbud från utvärdering i avtalsområdet "Offentlig rätt". Under alla omständigheter är det en oproportionerlig åtgärd att utesluta Bolagets anbud från utvärdering enbart för att Bolaget inte på ett ännu tydligare sätt angett att uppdragen i som anges i referensförteckningen är avslutade.

Ovan nämnda brister har medfört skada eller i vart fall risk för skada för Bolaget.

Upphandlingsbolagets inställning i målet

Upphandlingsbolaget anser att Bolagets ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Upphandlingsbolaget har inte brutit mot LOU eller de upphandlingsrättsliga principerna. Det framgår tydligt av förfrågningsunderlaget hur utvärderingen av anbuderna ska göras och utvärderingen har genomförts i enlighet med den utvärderingsmodell som framgår av förfrågningsunderlaget. Bolaget har rätteligen uteslutits från delområdet "Offentlig rätt" då kravet på referensuppdrag inte är uppfyllt.

Utvärderingsmodellen är mycket tydligt beskriven i förfrågningsunderlaget. Det framgår vilka kriterier som ska bedömas, vilka parametrar inom kriterierna som ska bedömas, vilken poängskala som ska användas, vilken bedömning som krävs för att ge respektive poäng, hur bedömningarna ska göras samt hur snittpoängen räknas fram.

Av rättsfallen RÅ 2002 ref. 50 och RÅ 2010 ref. 78 framgår att en upphandlande myndighet har stor frihet att bestämma föremålet för, och utformningen av, en upphandling inom de ramar som följer av de grundläggande principerna för offentlig upphandling. Vidare framgår att de ”skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet” gör, inom samma ramar, att även förfrågningsunderlaget och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas. Den använda modellen är i vart fall tillräckligt tydlig för att uppfylla LOU:s krav.

Det krav som kan ställas på en förutsebar utvärderingsmodell innebär inte att en anbudsgivare redan genom att ta del av förfrågningsunderlaget fullt ut ska kunna förutse utfallet av utvärderingen. När det är fråga om en tjänst där det inte i detalj kan preciseras vad som krävs för ett visst omdöme, kan inte krävas en mer utförlig poängskala eller dokumentation än som förekommit. Poängskalan uppfyller därmed kravet på förutsebarhet enligt LOU.

Utvärderingen har, helt i enlighet med vad som framgår av förfrågningsunderlaget, genomförts av en utvärderingsgrupp bestående av personer som kommer att beställa från ramavtalen, till största delen jurister som är anställda inom olika verksamheter i Göteborgs Stad. För respektive avtalsområde har samma grupp utvärderat samtliga inkomna anbud. Varje gruppmedlem utvärderade och poängsatte anbudet enskilt, varefter deras sammanlagda poäng dividerades med antalet gruppmedlemmar, varigenom varje anbudsgivares snittpoäng erhöles. Detta sätt att utvärdera kvalitet är allmänt vedertaget och accepterat i rättspraxis.

I upphandlingen har ställts krav på att anbudsgivaren ska bifoga en beskrivning av tre referensuppdrag. Ett av kraven på referensuppdragen är att de ska vara avslutade under de senaste tre åren, räknat från sista anbudsdag. Bolagets anbud i avtalsområdet ”Offentlig rätt” uppfyllde inte det kravet eftersom det första referensuppdraget är ett pågående uppdrag.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE*Tillämpliga bestämmelser*

I målet är LOU i dess lydelse före den 1 januari 2017 tillämplig.

Efter ansökan från en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva

1. en upphandling, och
2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör (16 kap. 4 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten har i målet att pröva om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen med anledning av de omständigheter som Bolaget åberopat. För ett ingripande fordras att det framkommit att Upphandlingsbolaget genom sitt förfarande brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag. Vidare krävs att Bolaget

p.g.a. de angivna bristerna i förfarandet lidit skada eller kan komma att lida skada.

Bolaget åberopar som grund för sina yrkanden inom avtalsområdena "Allmän Fastighetsrätt" och "Upphandlingsrätt och Konkurrensrätt" dels att den utvärderingsmodell som Upphandlingsbolaget använt vid utvärderingen av anbud inte varit transparent och förutsägbar, dels att Upphandlingsbolaget inte tillräckligt tydligt motiverat resultatet av kvalitetsutvärderingen av anbuden. Bolaget anför också att Upphandlingsbolaget utvärderat Bolagets anbud på ett felaktigt sätt och därmed har brutit mot likabehandlingsprincipen.

Bolaget åberopar som grund för sitt yrkande inom avtalsområdet "Offentlig rätt" dels att kravet i förfrågningsunderlaget på de tre referensuppdrag som skulle beskrivas i anbudet var otydligt och därför bröt mot principen om transparens, dels att det – oavsett hur kravet bedöms – stred mot principen om proportionalitet att utesluta anbudet från fortsatt utvärdering med anledning av den angivna bristen.

Utvärderingsmodellen

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det är den upphandlande myndigheten som bestämmer vad den önskar upphandla utifrån de behov som föremålet för upphandlingen ska tillgodose. Det innebär också att den upphandlande myndigheten har stor frihet att bestämma den utvärderingsmodell som på ett godtagbart sätt kan leda till att den upphandlade tjänsten eller varan motsvarar det behov som motiverade upphandlingen.

Vid upphandling av mer komplexa tjänster kan det vara omöjligt att på förhand fastställa enkla, mätbara variabler som anbudsgivare ska ange och som sedan entydigt kan utvärderas med resultatet att den tjänst eller vara som bäst uppfyller den upphandlande myndighetens behov också rangordnas

högst när det gäller kvalitet. En mer komplex utvärderingsmodell med vissa subjektiva inslag kan i sådana sammanhang behövas och har också accepterats i praxis. Det väsentliga är dock att förfrågningsunderlaget i detta avseende är så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse. Vidare ska utvärderingsmodellen vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas (jfr rättsfallet RÅ 2002:50).

Den utvärderingsmodell som redovisas i förfrågningsunderlaget bygger på att jämförelsepriser ska beräknas med utgångspunkt från det i anbudet erbjudna timpriset för en utförd tjänst. Tre olika kriterier ska bedömas "Erfarenhet och kompetens", "Arbetsmetodik och förhållningssätt" och "Relevans och tydlighet i juridiska frågeställningar". Det maximala prisavdraget för uppställda kriterier anges till 700 kronor, 500 kronor respektive 300 kronor. Det framgår av förfrågningsunderlaget att bedömningarna ska göras utifrån CV för erbjudna jurister, förteckning över 10 relevanta utförda uppdrag, utförlig beskrivning av tre referensuppdrag, dokument där leverantören utförligt ska beskriva sin arbetsmetodik, m.m. samt en bifogad promemoria eller rättsutredning inom det aktuella avtalsområdet. Vilka aspekter som särskilt ska bedömas anges särskilt för varje kriterium. Bedömningen ska göras enligt en poängskala där

5 poäng = Synnerligen bra, omfattande mervärde

3 poäng = Mycket bra, betydande mervärde

1 poäng = Bra, förväntat mervärde

0 poäng = Mindre bra, inget mervärde.

Utvärderingen för varje avtalsområde har gjorts av en grupp där varje gruppmedlem enskilt granskat anbudet och gjort sin bedömning. Därefter har en genomsnittlig poäng beräknats för respektive kriterium. Utifrån den genomsnittliga poängen beräknas vilket prisavdrag som ska bestämmas för

respektive anbud inom varje avtalsområde för att få fram relevanta jämförelsepriser.

Förvaltningsrätten anser att utvärderingsmodellen som den presenteras i förfrågningsunderlaget visserligen är tämligen komplicerad och ger visst utrymme för subjektiva bedömningar hos enskilda gruppmedlemmar. Modellen är dock överblickbar och tydligt presenterad. Det framgår klart vad som ska utvärderas och relationen mellan de prisavdrag som kan bli aktuella för vart och ett av utvärderingskriterierna. Det subjektiva momentet jämnas också ut genom att den genomsnittliga poängberäkningen baseras på flera gruppmedlemmars självständiga bedömningar. Enligt förvaltningsrättens mening borde en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare förstå vad som för de olika parametrarna kan uppfattas som betydelsefullt, dvs. som ett mervärde, för myndigheter som ska avropa de juridiska tjänster som respektive ramavtal omfattar. Förfrågningsunderlaget får därmed anses vara tillräckligt tydligt för att en erfaren advokatbyrå – som är den potentiella anbudsgivaren i upphandlingen – ska kunna lämna ett anbud som såväl till innehåll som utformning är konkurrenskraftigt. En annan sak är att en anbudsgivare inte mer exakt kan förutse utfallet av utvärderingen på förhand. Detta är emellertid inte heller något som behöver uppfyllas för att ett förfrågningsunderlag och en utvärderingsmodell ska följa principen om öppenhet eller transparens.

Sammantaget anser förvaltningsrätten sålunda att varken utvärderingsmodellen som sådan eller hur den presenteras i förfrågningsunderlaget strider mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU.

Utvärderingen och motiveringen

Förvaltningsrätten konstaterar att Bolaget inte presenterat någon bevisning som talar för att dess anbud utvärderats på ett mindre förmånligt sätt än

andra anbud av motsvarande kvalitet. Bolaget har över huvud taget inte presenterat några uppgifter som visar vilken kvalitet dess anbud har när det gäller innehåll och utformning. De exempel på anbudets utformning som kommit förvaltningsrätten till del, framgår av Upphandlingsbolagets yttrandet i målet. Bolaget har följaktligen inte visat att utvärderingen genomförts på ett sätt som strider mot vad som anges i förfrågningsunderlaget eller mot likabehandlingsprincipen.

Förvaltningsrätten anser också att den redovisning av kvalitetsutvärderingen, som bifogades tilldelningsbeslutet, var tillräcklig. Det framgår där vilken genomsnittlig poäng respektive anbud fick för varje utvärderad parameter samt vilket prisavdrag som varje anbud fick för varje parameter och sammanlagt. Att Upphandlingsbolaget i tilldelningsbeslutet skulle ha motiverat varje poängsättning av varje parameter i varje anbud framstår som helt ogörligt. Det hade heller inte förbättrat möjligheterna för Bolaget att lämna mer konkurrenskraftiga anbud. Av detta följer att Bolaget inte kan anses ha lidit skada eller riskerar att lida skada till följd av motiveringens utformning.

Enligt förvaltningsrättens uppfattning utgör således varken vad som framkommit om hur utvärderingen av anbuden genomfördes eller motiveringens utformning skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU.

Uteslutningen

Förvaltningsrätten har härefter att ta ställning till om det fanns godtagbara skäl för Upphandlingsbolaget att utesluta Bolagets anbud från slutlig utvärdering i avtalsområdet "Offentlig rätt".

I förfrågningsunderlaget punkten 12.2.7 Referensuppdrag anges bl.a. följande.

"Leverantören ska i Bilaga Referensuppdrag lämna en mer utförlig beskrivning av tre (3) av uppdragen i uppdragsförteckningen, en bilaga per referensuppdrag.

/.../

Krav på referensuppdrag:

/.../

- Referensuppdraget ska vara avslutat under de senaste 3 åren, räknat från sista anbudsdag”

I den uppdagsförteckning som efterfrågas i förfrågningsunderlagets punkt 12.2.6 Uppdragsförteckning anges bl.a. följande:

”För att styrka sin erfarenhet inom avtalsområdet ska Leverantören bifoga en förteckning av 10 relevanta uppdrag. /.../ Uppdraget ska vara pågående eller avslutat under den senaste 3-årsperioden, räknat från sista anbudsdag.”

Det står klart att kraven i punkten 12.2.7 i förfrågningsunderlaget är utformat som ett obligatoriskt krav. Vidare framgår klart att de referensuppdrag som ska beskrivas i anbudet måste vara avslutade under den senaste treårsperioden för att det obligatoriska kravet ska vara uppfyllt. I punkten är också tydligt uttryckt att referensuppdragen ska vara tre av de uppdrag som ska anges i uppdagsförteckning men att referensuppdragen ska beskrivas utförligare. Enligt förvaltningsrättens uppfattning måste detta uppfattas som att referensuppdragen ska vara identiska med korresponderande uppdrag i uppdagsbeskrivningen.

Bolaget har i sitt anbud angett uppdrag nr 9 i uppdagsförteckningen som ett av referensuppdragen. I uppdagsförteckningen anger Bolaget under rubriken att tidsperioden för uppdrag nr 9 är ”aug 2014 – pågående”. Slutsatsen måste då dras att det aktuella referensuppdraget också är pågående, vilket strider mot det obligatoriska kravet i punkten 12.2.7.

Med hänsyn till det nu sagda anser förvaltningsrätten att det aktuella, obligatoriska kravet i förfrågningsunderlagets punkt 12.2.7 var tillräckligt tydligt utformat för att en normalt omsorgsfull anbudsgivare skulle kunna notera och förstå dess innebörd. Det är också klarlagt att Bolagets anbud i denna del inte uppfyllde kravet. Upphandlingsbolagets beslut att inte utvär-

dera Bolagets anbud inom avtalsområdet ”Offentlig rätt” strider således inte mot den grundläggande principen om transparens.

Enligt förvaltningsrättens uppfattning är det vanligt förekommande i offentliga upphandlingar att förfrågningsunderlaget utformas på så sätt att anbud som inte på det anvisade sättet anger uppgifter, som efterfrågas som underlag för pris- och kvalitetsvärdering, ska uteslutas från fortsatt utvärdering. En anledning till ett sådant förfarande är att det kan vara svårt för den upphandlande myndigheten att på ett rättvisande sätt genomföra en utvärdering när uppgifterna i de olika anbuden inte är jämförbara. Det kan också på förhand vara svårt att förutse vilka konsekvenser det kan få för slutresultatet, om anbud får delta i vissa avsnitt av pris- och kvalitetsutvärderingen men inte i andra. Det finns därför i allmänhet goda skäl för att från fortsatt utvärdering helt utesluta anbud, som inte uppfyller obligatoriska krav på uppgifter som ska lämnas för utvärdering av pris och kvalitet. Enligt förvaltningsrättens uppfattning strider inte ett sådant förfarande mot den grundläggande principen om proportionalitet.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten anser mot bakgrund av det ovan sagda att det inte visats att Upphandlingsbolaget i de delar av upphandlingen som har relevans i målet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan regel i denna lag. Skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU har således inte framkommit. Bolaget ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV3109/1 B LOU)

Susanne Nilsson

Tf chefsrådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Per Olofsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.